

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr. Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Egy bolond röpirat.

Egy Drezdában kiadott röpirat kellett mostanában némi feltűnést. Címe Ausztria vége és szerzőjének Bewer Miksa, a bismarkizmus kifejtett mániájában szenvedő fiatal német publicistát séjtik ki az elmúlt télen több napig időzött Friedrichruhében és azóta a világot folyton elárasztja közvetlenül az orakulum ihletett forrásából merített bölcsességével. A feltűnést tehát kevésbé a röpirat tartalma indokolja, mely sültbolond és irányával is a ponyva színvonalán gördül lefelé, mint épen az a körülmény, hogy fejtegetéseiben a volt kancellár nézeteinek visszatükrözését keresik.

Persze jellemzi Bismarcknak mai helyzetét, hogy egy megháborodott elmének szörnyszüleményeit is bátran az ő inspirációjával hozzák kapcsolatba.

A röpirat alaposan számol le a mi monarchiánkkal. Elmondja, hogy Németország valódi érdeke az Oroszországgal való szövetség és ezt nem is akadályozza semmi, mert Németország Bulgáriát és az egész Balkánt szívesen odaengedi orosz szomszédjának. Harmadiknak a szövetségben csak Olaszország kellene, melynek Trieszt megszerzése fekszik szívében. Akkor azután egyszer mindenkorra lehetne végezni Francziországgal is, Ausztria-Magyarországgal is.

Ehhez a zseniális politikához természetesen Bismarck ujalagos kancellársága kellene, mert — e röpirat szerint

— csak ő tud bánni az orosz czárral és az orosz diplomáciával. Az orosz diplomaták társaságában érzi is jól magát, mert ezek művészpölitikusok, ellenben az »osztrák« diplomácia iránt korábbi frankfurti szereplése óta mindig csak határtalan megvetéssel viseltetett.

Dióhéjban körülbelül ez a röpirat eszmemenete. Nos, mi pillanatig sem hiszszük el, hogy ezek az abszurdítások Bismarcknak komoly külügyi programját képezhetnék a jövőre, vagy képezhetnék volna a multban. Nem tartjuk lehetetlennek, hogy Bismarck, kinek beszédét a pillanatnyi szenvedély mindig erősen színezi és az eszmetársulás merész szökelesei meglepő pontokkal tarkítják, Bewer ur, vagy akárki más előtt gondtalan magán diskursus között ily kalandoros fölvetésekbe is bele lovagolta magát, kivált ha mint szívélyes házigazda, sörös poharak kocintásával segítette elő eszméinek közvetítését, szubjektív hangulatának kifakadásait.

De képtelenség az ilyenek politikai irányzatát és komoly terveit látni, holott kancellárságának egész ideje alatt ellenkező eszmék képezték államművészetének alapját. Mikép lehetne a röpirat észjárásával — ha benne Bismarck gondolkozása van tolmácsolva — összeegyeztetni azt, hogy legelőbb is monarchiánkkal lépett szövetségbe és hogy később a szövetséget kiterjesztve Olaszországra, ezt az államot éppen ő hozta bensőbb viszonyba Ausztria-Magyarországgal? — Ha Bismarck arra gondolhatott, hogy

Oroszországot czimboraságba vonja a mi monarchiánk kifosztására, hogyan lehetne megérteni, hogy Crispi, kit hozzá nemcsak politikai rokonság, de személyes vonzalom kötelékei csatoltak, oly erélyesen lépett föl az irredenta minden törekvése ellen? Ha ő Németország legfőbb érdekének azt tekinti, hogy Oroszországgal álljon szövetségbe monarchiánk ellen, soha sem köthette volna meg e hármas közép-európai szövetséget.

Egyszerűen a legnagyobb ellentétet költetni a mai Bismarck és a két év előtti Bismarck között, nem magyarázat, mert nem emberi pszichologia. Akármilyen furcsa dolgokat is vegyithetett hát a Friedrichruhei házi ur több napi társalgásának anyagába, a röpirat politikai bölcsességét nem vesszük másnak, mint a röpiratozó teljesen személyes butaságának.

De igenis van valami e röpiratban, mit komolyan veszünk, mint Bismarck valódi fölfogásának kifejezését. Ez az ő véleménye az »osztrák« diplomáciáról. Elhisszük neki, hogy ezt a diplomáciát csak megvető lábrugásra tartja érdemesebbnek. Mindig úgy vettük is észre Bismarck korábbi eljárásából, ahogyan a hármas szövetséget kizsákmányolta érdekeink rovására, hogy ily véleménynyel kell a mi külügyi politikánk vezetőiről birnia. Okvetlenül érdemessé is tették magukat ily határtalan kicsinylésre. Nem lehet az, hogy Bismarck akkor, mikor velünk tartott szövetséget, más szövetségi eszmének hódolt, — ez tiszta abszurdum, de nagyon kedvére való dolog volt, hogy a mi

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Váratlan viszontlátás.

(Rajz.)

Irta: Hebel. Fordította: Bíró Irén.

Svédországban több mint ötven évvel ezelőtt egy fiatal bányász megcsókolta szép és fiatal menyasszonyát, s így szól hozzá: Sankt-Luciában a pap összead és megáld bennünket. Akkor férj és feleség leszünk és saját kis fészket építünk magunknak.

Es ott béke és szerelem fog uralkodni, mondá a szép menyasszony boldog mosolylyal, akkor az enyém leszsz; nélküled inkább a sirban szeretnék lenni, mint e földön élni.

De mikor a pap Sankt-Luciában másodsor hirdette ki őket, akkor közbelépett a halál. Mert mikor az ifju másnap reggel fekete bányász-ruhájában menyasszonya háza előtt ment el, bekocogtatott az ablakon és jó reggelt kívánt neki, de jó estét már nem. Sohasem jött többé vissza a bányából, s hiába varrta a menyasszony azon a napon a völegénye számára a piros szélű fekete nyakkendőt az es-

küvő napjára. Aztán eltette; völegényét sokáig siratta és nem felejtette el soha.

Ekkor pusztította el a földregés Lissabont; a háboru elmúlt, I-ső Ferencz meghalt. Később meghalt Mária Terézia is. Amerika szabad lett és az egyesült spanyol és francia hadak nem tudták meghódítani Gibraltart. A törökök hadakoztak és II. József is meghalt. Gusztáv svéd király meghódította Finnországot. Kezdetét vette a francia revolutio; aztán II. Lipót is sirba szállott. A földmivelők vetettek és arattak. A bányászok is ásték a fémek földalatti műhelyükben. Midőn a bányászok 1809-ben egy két szikla közt levő üreget akartak megnagyobbítani, az üreg mélyében, mely gálicz-vízzel telt volt, egy ifju holttestét találtak, mely egészen változatlan volt, annyira, hogy arcvonásait meg lehetett ismerni; olyan volt, mintha csak egy óra előtt halt volna meg, vagy mintha aludt volna.

Midőn felhozták a bányából, atyja, anyja, barátai és rokonai már reg meghaltak és senki sem ismerte fel az ifjut, senki sem tudott szerencsétlen haláláról semmit, míg a bányász volt menyasszonya meg nem jelent a halott előtt, kinek völegénye a bányából nem tért vissza soha.

Előre görnyedt alak volt, ősz hajjal, egy mankóra támaszkodva; és az ifjuban völegényét ismerte fel. Inkább örömmel mint fájdalommal borult a kedves holttestre, s mikor végre nagy fájdalma és egyszersmint öröme is csilapodott, így szólt:

»Ő az én völegényem, kit ötvenéve már, hogy gyászolok, kit Isten még halálom előtt egyszer látni enged. Esküvő előtt egy héttel a bányába ment és nem tért többé vissza!«

A körülállók mind könnyeztek, midőn a volt menyasszonyt oly öregén és megtörve, a völegényt pedig ifju szépségében látták; mint lobbant még fel az öreg nő keblében ötven év mulva is a régi, ifjukori érzélem!

De az ifju nem szólhatott, nem nyitotta fel szeméit a viszontlátásra. — A bányászok a halottat az öreg nő lakására vitték, míg a sirt megásták a temetőben. Másnap, midőn a sirt elkészült s a bányászok megjelentek az ifjut eltemetni, a volt menyasszony nyakára tette a piros szélű fekete selyem kendőt, és ünneplő ruhájában kísérté ki a temetőbe, mintha nem temetése, de esküvője lett volna. Mikor letették a sirba, így szólt:

»Aludj csendesen hideg siri ágyadban; én

államférfiaink vele szemben elvesztették önállóságukat és a szövetség kötelezettségeit soha sem merték a mi javunkra magyarázni. Bismarck csak él a kedvező helyzettel, hogy a gyámoltalan »osztrák« diplomáciát orránál fogva a szövetség porásán vezesse és Oroszországot jó szolgálatokkal lekötözhesse.

A bécsi politika gyávaságának, melynek Bismarck oly jó hasznát vette, ez a határtalan megvetés csak természetes jutalma. Addig, míg hatalomban volt, Bismarck persze e szép véleményét nem nyilvánította, most felelősség nélkül és nagy elégedettségében, hogy Berlinben talán már kellett volna becsülni az osztrák diplomáciát, őszintén kibőfentette. Hát csak tessék megjegyezni Bécsben a leztekét. — Mily rusztikus világitás esik most Kálnoky gróf delegacionális exposéire és azokra a híres külügyi előadói jelentésekre, melyek oly szublimis bizossággal győztek meg bennünket arról, hogy a német kancellár és a mi külügyérünk között lehető legbensőbb egyetértés létezik. Érzik-e most a »lábrugást?«

Mezei Ernő.

A közigazgatás államosítása.

A képviselőház közigazgatási bizottságának kedden lett volna az utolsó ülése, de bármilyen szédítő gyorsasággal iparkodott is a bizottság a kitűzött tárgyakon keresztülhatolni, arra egészen nem volt képes, így a zárulást szerdára halasztották. A keddi ülésen az előadók kijelentették, hogy elnézést kérnek a szövegért, mert »gyárilag« voltak kénytelenek azt elkészíteni, a mi meg is látszott a rendszertelenül összehányt jelentésben. Hosszabb vita támadt a miatt, hogy az előadók a jelentésbe fölvettek a miniszterelnöknek a bizottsági tárgyalások folyamán a junctimra vonatkozólag tett kijelentését. A szöveg e része így szólt: »Megnyugvással és örömteljes elismeréssel fogadta a bizottság a kormánynak azon nyilatkozatát, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat egész teljességében a közigazgatási bírósági intézménnyel egyidejűleg lesz életbeléptetve.« Tisza István, a kinek az összes tárgyalások folyamán az a gyászos szerep jutott, hogy a sa-

badság követelményeinek rovására mindig a pártkormány hatalmát gyarapítsa és erősítse, most sem tagadhatta meg magától, hogy a jelentés e pontját ne kifogásolja és ne kérje, hogy a junctim ejtessék el. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök sietett is megragadni az alkalmat és a junctimot visszamagyarázta, hogy ő azt tulajdonképp úgy értelmezte, hogy a kormány maga részéről »mindent elkövet« az együttes életbeléptetésre, de ha ez nem lehetséges, hát akkor ezen javaslat mégis külön fog életbeléptetni, mert az államosítást nem szükséges, de nem is szabad a közigazgatási bírósággal feltétlenül összekötni. Maga részéről az előadók szövege helyett ajánlja a következő szöveget: »A közigazgatási bíróságról szóló javaslat munkában van és a kormány szándéka azt a jövő őszi ülészekon benyújtani s összes befolyását oda fogja irányítani, hogy az minél előbb törvényerőre emeltessék s hogy a kormány szándéka, hogy a közigazgatási bíróságról szóló törvény a vármegyei közigazgatás rendezéséről szóló törvénnyel egyidejűleg lépjen életbe.« A bizottság többsége Holló Lajos, Tibád, Vojnics István és Perczel Dezső felszólalása után az előadók által proponált szöveget elvetette és a miniszterelnök szövegét fogadta el, a mi által elvetett a közigazgatási bíróságnak az államosítással egyidejűleg leendő életbeléptetése.

BELFÖLD.

A Tisza szabályozására vonatkozó előmunkálatokat a földművelési miniszteriumban már teljesen befejezték. A munkálatokra, melyekkel a Tisza végleg szabályozva lesz, összesen 18 milliót irányoznak elő, mely összeg, mint a »M. É.« jelenti, 10 egyenlő évi részletekben fog igénybe vétetni.

A 48-as kör kedden tartott értekezletén elhatározta, hogy a közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslatot nem fogadhatja el és tárgyalhatónak sem tartja addig, míg a kormány nem terjeszt be törvényjavaslatokat a szolgálati pragmatikáról, a községek és városok rendezéséről és a fegyelmi eljárásról.

Az egyetem ünnepe. A budapesti kir. magyar tudományegyetem ujjáalakításának 111-ik évfordulója alkalmából ünnepélyes közülés tartott tegnap az új város háza dísztermében. Délelőtt 10 órakor istentisztelet volt az egyetemi templomban s a közülés 11 órakor vette kezdetét. Az ünnepi beszédet Schulek Vilmos rektor tartotta, klinikai feladatok czimen.

Országgyűlés. A képviselőház tegnap 1 órakor tartott ülésén Péchy Tamás elnök Grünwald Béláról meleg szavakban emlékezett meg, melyeket a képviselőház megilletődéssel hallgatott. Az ülés későbbi folyamán Perczel Dezső, mint a közigazgatási bizottság előadója benyújtotta a közigazgatási bizottság jelentését, melyhez most a pénzügyi bizottság jelentése is csatoltnak fog. Gróf Szapáry miniszterelnök ezután a képviselőház munkarendjére nézve tett előterjesztést s e szerint a mostani ülészek berekesztése és az új ülészek megnyitása e hó 20-án lesz. Az ülés végén Irányi Dániel interpellált a békési zavargások ügyében, melyre gróf Szapáry Gyula miniszterelnök azonnal felelt s válaszában maga Irányi is tudomásul vette.

A közoktatásügyi miniszteriumban Kárfly Titusz min. tanácsos nyugdíjaztása következtében több állás kerül betöltés alá. Valóságos miniszteri tanácsos lesz Szalay Imre cz. min. tanácsos, a ki már ideiglenesen átvette a Kárfly volt ügyosztályának vezetését; osztálytanácsos Axaméthy Lajos min. titkár; titkár Kuliszky Dezső eddigi cz. titkár; fogalmazó Kálóczy Zoltán segédfogalmazó; segédfogalmazó legifj. Szász Károly fogalmazógyakornok. De ezenkívül is még több tisztviselőt léptetnek elő. A kinevezések június elejére várhatók.

KÜLFÖLD.

Szerb-román diákértekezlet volt e napokban Turn-Szeverinben. Ez értekezlet a következő határozati javaslatban állapodott meg: A déleuropai nemzetiségi kérdések megoldása képezi korunk egyik legfontosabb és legsürgősebb feladatát. Ettől függ első sorban az európai béke megővése. Még a társadalmi kibékülés sem lehetséges, míg oly elemek léteznek, melyek a középkori hódítás jogára támaszkodva, kivételes intézkedésekkel a békét és a nemzetiségek békés fejlődésének lehetőségét zavarják. A szerb és román diákok megvannak győződve, — hogy a keleten élő nemzetiségek elszigetelése az oka a szerencsétlen helyzetnek. Indítványozzák: A Kárpát- és Balkánállamok mindegyik egyeteme öttagú bizottságot választ. A bizottság kebeléből két tagot küld ki, kik a többi egyetemek küldöttével közös akcióra irányuló alapelvet megállapítják.

Zsidók sorsa Oroszországban. Kuropatkin fő kormányzó, a transzkáspai tartományból szintén kiutasítja a zsidókat. Kiewből most a zenészeket is, ha zsidó származásúak, kiutasítják. Moszkvát a boroszlói vasutal majdnem 300 kiutasított család hagyja el a naponkint. Számosan a déli vasutal is távoznak.

is nem sokára követlek és aztán ismét enyém leszesz. A mit a föld már egyszer visszaadott, másodsorra sem vonja meg tőlem örökre,« mondá, mialatt távoztában még egyszer visszatekintett a sirra.

A lugosban.

Szerelem ő felsége leküldi az égből angyalát. Ez leszáll és megtanítja őket az egyedül üdvözítő vallásra, a szerelemre.

A kezükbe ad egy kis fésző rózsabimbót. És a kis leány hevesen dobogó szívvél hallgatja, amit az a láthatatlan tündér beszél hozzá.

— Ezt a virágot adom neked! őrizd meg ennek az illatát, ültess el; öntözgesd, ha viz nincs, könnyeiddel.

A fiatal lányka a szívére teszi a kezét, érzi, hogy az forró, nagyon forró. Azután nem állhatja meg, hogy ne kérdezze attól a láthatatlan tündértől, hogy már most mit csináljon ő azzal a kis virággal?! hisz az így el fog hervadni, nincs gyökere.

Az pedig kacagva röpül föl:

— Ah, te kis bohó! hát még kérdezed?

És elszáll messze-messze! hisz neki még olyan sok kis tanítványa van a földön!

A lányka pedig megtanulja magától azt, amiért az a csodálatos nimfa olyan kegyetlenül kinevette.

A kis vadszőlőlugas jó hely, ott nem látják őket kíváncsi szemek.

Azok a kis ötszárnyu levelek még a nap sugarait sem bocsátják be hozzájuk. Csak néha-néha nyílnak szét kaczerkódva a szerelmesekkel, ha az enyhe szellő megmozgatja őket.

A boldog ifju gyöngéden átkarolja kis szerelmesét s beszédes szemével mélyen, nagyon mélyen néz a lányka szeméibe.

Az elpirul, kezét dobogó szívére szorítja, mintha csitítani akarná, hogy ne dobogjon olyan hangosan, olyan sebesen s tekintetét nem meri fölemelni az ifjura.

— Ah, eltette ön azt a kis virágot, azt a nefelejtset, meg azt a kis égő szegfűt kedves Emmike?

— Lepréstem az apa nagy Lexikonjába, már azóta nagyon szép lehet. És kinézett a lugasból. Fönn a nagy tornáczos házban nagy csendesség volt, nincs itthon senki, csak ő.

Visszaszaladt, kezét önkénytelenül odanyújtotta az ifjunak. Az ajkaihoz emelte azt, valamit mondani akart Emmikének, észre sem

vette, hogy kissé reszket a keze, melyben a lányka kezét tartja.

— Ah, ha tudná, kedves Emmike, ha tudná... Megakadt.

Emmike pirulva sütötte le szemét:

— Igen, igen, ha tudnám, de mit, mondá ábrándos tekintettel nézve föl az ifjura, ki szintén lesütött szemekkel állt előtte. Mikor az fölnezt, ő kapta le hirtelen kis szőke fejét.

A monogrammot nézegette zsebkendőjének szögletén.

— Nézze csak Jenő, milyen szép ez a monogrammm!? Jenő újra belekezd.

— Ha tudná, hogy...

Ismét fennakad, fél, hogy elpirul s Emmike észreveszi pirulását.

A zöld levelek között itt-ott kíváncsian tolokodik be egy-egy fényes napsugár, hogy aztán másnap körül járja az egész földtekét s elmondja mindenkinek, hogy mit látott ott, a kis lugas árnyas rejtekében.

A leányka merengve nézi a vadszőlő szép nagy kicsipkézett leveleit. Egyikre épen most szállott egy kis piros hátú katicza-bogár. A levél megingott apró lábai alatt. Emmike sokáig

A walesi herceg pénzügyi zavarai. Londonból távirják, hogy a »World«, mely először közölte a walesi herceg pénzügyi zavarait, mentegődzve vonja vissza a hírt.

A bécsi nyomdásztrájk. Bécsből távirják, hogy a nyomdászok sztrájkja folyton tart és egyes nyomdák sokat szenvednek miatta. Így pl. az államvasutak zónajegyének és menetrendjeinek nyomtatását, melyet eddig magánnyomdákra bízták, most az államnyomdának adták át. A sztrájkolók reménylik, hogy követeléseiknek eleget fognak tenni.

Bratiano haldoklik. Egy bukaresti távirat szerint Bratiano a volt román miniszterelnök betegsége oly aggasztóra fordult, hogy orvosai feladtak minden reményt.

Pápai encziklika. A szociális kérdést behatóan és terjedelmesen tárgyaló pápai encziklika, melyről már említést tettünk, megjelent és szét is küldték a püspököknek. Francia fordítása állítólag magától a pápától származik, az angol fordításról pedig egy bibornok és a dublini érsek gondoskodtak.

Spanyolországban a községi választásoknál összesen 2573 monarchistát, 854 republikánust, 169 független pártit és 31 karlistát választottak. A republikánusok főleg a városokban és ezek közt Madridban értek el sikert.

Merénylet a cárevicek ellen. A trónörökös-nagyherceget Otsa japán városban május 11-én egy alsóbbrendű rendőrtisztviselő kardvágással megsebesítette. A gonosztevő egy második csapást is akart mérni a trónörökösre, de még mielőtt ezt megtehetné volna, György görög herceg bottal leütötte. A sebesülés könnyű s nem ad okot aggodalomra. A trónörökös maga küldött egészségi állapotáról megnyugtató táviratot; utját programváltoztatás nélkül folytatni szándékozik. Más forrás szerint azon rendőr, ki a cárevicek ellen merényletet kísérelt meg, elmebeteg.

A hitelszövetkezetek reformjához. *)

Nemrég egy hivatalos közlemény jelent meg, mely szerint a kormány ama több oldalról jövő fölszólításoknak, hogy a szövetkezetek alakítása szigorítások, engedve, e hó végén Wekerle miniszter elnöklete alatt e célból enquetet fog tartani.

A kérdés egyszerűen az: vajon a hitelszövetkezetek eddigi működése megfelelt-e a hozzájuk fűzött várakozásnak, vagy nem? Ha

A »Magyar Hírlap«-ból.

nézte a kis bogárkát, [amint az a zöld levélen egy picziny, kerek lyukat rágcsált.

Az ifju lassan föléje hajlott azalatt. A lányka észre sem vette.

Hirtelen elcsattant az első csók, a legहितesebb, a legeltöröhlhetlenebb pecsét. A kis katicza a csattanásra ijedve repült föl.

És az az első csók olyan, mint a mágnes! Csodálatosan egymáshoz vonzza a sziveket, az ajkakat. És megtanítják egymást a szerelemre, mesterre sincs szükségük. Azzal sem törődnek, hogy az a kis [bogárka elrepült és elmondta társainak, kikkel találkozott, meg a virágoknak, ahová leszállott, hogy hogy megijesztették őt.

A napsugár? Az mehet; az hirdetheti az egész világnak, hogy ők egymást szeretik.

Aztán elmondják egymásnak sokszor nagyon sokszor:

— A! mi sziveink egybeforrtak, azokat már nem lehet szétválasztani, ha a tiéd utolsó dobban, az enyém is megáll!

nem elég áldásosan működnek, ha a szegény nép hitelszükségletén nem segítenek, am korlátozzuk azok keletkezését, akadályozzuk meg létrejöttét, de ha arról győződnenk meg, hogy a hitelszövetkezetek valóban jóltevői a kis iparosnak és kereskedőnek, ha a szegény embert is hitelképesse teszik, akkor óvakodjunk attól, hogy azok létesítését csak a legkisebb mértékben is megkösük.

Kétségtelen, hogy a legutóbbi években galád visszaélések történtek a szövetkezeti névvel; egyes szélhámos vállalkozó a könnyenhiwő népet kizsebelték. De mit bizonyít ez? Csak annyit, hogy a sok virág között gyom is terem.

Ha keressük az orvosságot, ismerni kell a betegség lefolyását, tüneteit. Első sorban szembetűnik egy igen jellemző körülmény és ez az, hogy a betegség egyedüli melegágya a főváros. Magyarországon mintegy 500 hitelszövetkezet működik különböző szervezettel és formával. Ebből esik a fővárosra mintegy 50. Az 50 fővárosi szövetkezet közül a legtöbb igen szép eredménnyel működik, czéljának megfelelő. A vidékiek közül egyetlen-egy szédelő szövetkezet sem fedeztetett föl. Sajátságos, míg a vidéki bank- és takarékpénztáraknál a kellő szakismeret hiányában több baj fordul elő, addig a szövetkezeteknél fordítva áll a dolog és a vidéki hitelszövetkezetek általában jobban működnek, mint a fővárosiak. De nemcsak a nagyobb városokban, ismerek kis községben is igen szépen működő szövetkezeteket. De olyan szövetkezetet a vidéken nem ismerek, a mely — a budapesti esetekhez hasonló — üzelmekkel volna vádolható.

E jelenség magyarázata nagyon egyszerű. A hitelszövetkezet egyik alapvonása a humanizmus. Egyes jobb érzelmi emberek tisztán emberszeretetből szegényebb embertársaik baján kívánván segíteni, megindítják a mozgalmat, összehívják a városka, vagy község jobbait, azokkal vállvetve meggyözik a szegény népet a hitelszövetkezet üdvösségéről és megalakítják a szövetkezetet. Egy kisebb-nagyobb körre terjedő társaság ez, mely a kölcsönösség alapján egymás baján segíteni akar. Így jött létre a legtöbb hazai szövetkezet. A legtöbb szövetkezet igazgatósági tagjai éveken át ingyen vagy csekély díjért működnek, csak azért, mert a szövetkezetet bizonyos tekintetben jótékony intézménynek és nem haszonhajtó vállalatnak szokták tekinteni.

Ott, a hol ily humánus emberek nincsenek, a hol a közbizalom egyes egyének személyében nem összpontosul, ott szövetkezet egyszerűen nem jöhet létre és nem is jön létre. E mellett a hitelszövetkezetek üzletkezelése is sokkal egyszerűbb, mert tisztán csak tagjainak nyújt hitelt, kockázatot vállalatokba nem bocsátkozhat. Mindezeknél fogva a szövetkezetek általában szolid szervezetűek, az ellenőrzés könnyebb és kivételesen fordul elő még a sikkasztás is.

A hitelszövetkezet fennállásának tehát első követelménye, hogy humánus gondolkodásu, társadalmi állással bíró egyének álljanak az élén. Ha a szédelő szövetkezetek keletkezését meg akarjuk akadályozni, legyen a szövetkezetek alakulását ellenőrző közeg, első sorban az alapszabályokat revidáló törvényszék arra kötelezve, hogy az alpitók névsorát kissé szemügyre vegye a czégbejegyzésnél utána kellene járni, vajjon a beterveztett igazgatóság névsora elég morális garanciát nyújt-e arra nézve, hogy a hitelszövetkezet nem olyan

czég-e, mely mögé szélhámosok rejtőznek. Óvadékösszeg letételéhez kellene kötni, mert bizonyos alaptőke jegyzése, szerintem, nem volna védelem a szédelés ellen.

Az e fajta szédelőkkel tehát könnyen és hamar lehetne végezni. Van azonban a hitel-szövetkezeteknek egy másik neme, a melyek élén igen gyakran kifogástalan nevetek találunk és mégis ezek ellen merül föl utóbbi időben igen sürűen panasz. Ezek az országosan szervezett, nagyhangzú jelszavak alatt alakult országos, nemzeti stb. szövetkezetek. Ezek a fővárosban nem férvén el, ügynökeikkel beutaztatják a vidéket. A hiszékeny jó paraszt népek olcsó pénzt ígérnek, csak egy részletet kell aláírni és már 100 forint hitelt kap, nagy-szavu prospektusaikban ígérik az aruraktár föllállítását, a paraszt buzáját eladják, a kis-iparosoknak versenyanyagot adnak hitelbe, kész árukat eladják és természetesen hozzáfűzik, hogy ebben a szövetkezetben a levegő tiszt, mert zsidót föl nem vesznek. Szóval egy kis rejtett vagy nyílt antiszemizmussal vegyítve, az ügynök egy csomó emberrel az első részletet kifizetteti és azt mint ügynöki jutalékot zsebre vágja.

A befizetések a központba vándorolnak, a hol azok gyümölcsözőleg elhelyeztetnek. — Ekkor következik a kiabrandulás. A szegény gazda ember várja már az ígért 100 forintos kölcsönt, de azt vagy nem kapja meg, vagy súlyosabb föltételek mellett, mint akármelyik vidéki intézetnél. A gazda sajnálja a már befizetett pár forintját, de hát vigasztalódik, hogy a maga kárán tanul az ember. De most következik a nagyobb baj. Az országos című szövetkezet nem elégszik meg a már befizetett részlettel, követeli az egész részjegy befizetését és végrehajtással megveszi a szegény emberen annak még meglevő pár forintocskáját, elárverelteti utolsó kis vagyonszáját a szövetkezeti ügy — nagyobb dicsőségére.

A hitelszövetkezet alapeszméje határozottan ellenkezik az ilyen országosan honbaldogító szövetkezetek szervezetével. A szövetkezetek második alapeszméje a kölcsönösség, ez pedig csak kis körben lehetséges.

Ha tehát a fentebb leirt szövetkezetek manipulációi ellen védekezni akarunk, vagyis jobban mondva, ha a szegény népet a hasonló félrevezetések ellen megvédeni óhajtjuk, törvényhozásilag kellene megtiltani az országos szervezetű szövetkezeteket, a melyek a szövetkezet alapeszméjével ellenkeznek. Nem lehet az ellen kifogásunk, ha pl. mint a pest megyei, önálló községi szövetkezeteket alakít és azok fölött mintegy örökös, azokat támogatja, sőt az ilyen forma szervezetet egy-egy megye területén üdvösnek is tartom, de határozottan károsnak tartom az országosan szerveztetteket, a hol a központ a vidék rovására és gyakran ártalmára intézkedik. Itt nincs sem humanizmus, sem kölcsönösség.

Dr. Szántó Samuel,
debr. akadémiai tanár.

Ujdonságok.

* **Képviselő választók összeírása.** Az 1876-ik évi XVIII. t. czikk 1-ső §-a értelmében az országgyűlési képviselőválasztóknak a jövő 1892-dik évre szóló összeírására a központi választmány által az összeíró küldöttségek a város mind három választókerületére megalakítatván: az összeíró küldöttségek elnöki részéről az 1874-dik évi XXXIII. t. czikk 32. §-a nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy

a választók névjegyzékének — a rendelkezés alatt álló hivatalos adatok alapján leendő — hivatalbéli kiigazítása a városház nagytermében folyó évi május 19., 20., 21., és 22-ik napjaiban délelőtt 9-től 12-ig és délután 3-tól 6 óráig nyilvánosan fog eszközöltetni, mely kitűzött határidőben a választási törvény (1874. XXXIII. t. cz.) 2., 3., 6., 7. és 9-dik §-ai, továbbá az 1875-ik évi VI. t. czikk 1-ső §-a alapján választóképeséggel bíró lakosoknak, a törvény 36-ik §-a szerint szabadságukban áll választói jogosultságuk igazolása végett az illető összeíró küldöttségek előtt személyesen is megjelenhetnek. Debreczenben 1891. május 8. A z összeíró küldöttségek.

*** Istentisztelet az ünnepen.** A rom. kath. plébániai templomban f. hó 17-én azaz pünköst vasárnapján d. e. 9 órakor tartandó ünnepélyes isteni tiszteleten F ü h r e r kedves dallamu »V o c a l« miséje adatik elő Macsaj Sándor főiskolai énektanár s dalegy-letű karnagy ur vezetése mellett. Szíves közreműködők a következő urak: Tenor I. Papp J. Harmath G., Seitz S., Balogh Gy. Tenor II. Tikos L., Kovács J., Torday G., Gramantik M. Bass I. Krasznay F., Hegedüs J., Donogán J., Husz L., Steinacker S. Bass II. Pápay I., Tóth J., Doby K., Nádassy K. Offortóriumra Kratetól »O sanctissima« kezdetű magánrészt éneklő Bernáth Flóra kisasszony, Hitesy L. zenedei tanár ur orgona kísérte mellett.

*** Regálébérlők értekezlete** lesz pünköst hétfőjén a fővárosi vidamban. Azok a regálébérlők, a kiket bejelentett kártalanítási igényekkel, azok jogos volta daczára, elutasítottak, e hó 3-án tartott értekezletükön határozták el, hogy országos értekezletet hívnak egybe, melyben kártalanítási igényeik érvényesítése iránt teszik meg a kellő lépéseket. Ez az értekezlet pedig, úgy látszik fölösleges lesz, mert a felhivatalos »Nemzet« legilletékesebb helyről szerzett értesülése szerint, a pénzügyminiszter a felek kérelme nélkül, hivatalból vette revízió alá mindazoknak a jogosultaknak kártalanítási ügyeit, a kik kártalanításban nem részesültek s ezek az ügyek ma már teljesen elő léven készítve, hivatalból, minden további közbenjárás nélkül, már legközelebb végleges megoldást nyernek.

*** H-Szoboszló az államosítás ellen.** H. Szoboszló város f. hó 10-én tartott rendes közgyűlésében elvetette az állandó választmány javaslatát az államosítás mellett s Lengyel Imre indítványára csaknem egyhangulag foglalt állást az államosítás ellen.

*** Florentine.** Többször említettük már, hogy Péter Gábor és Tombor Aladár operettet írtak, melyet közelebb adnak elő egyik elsőrangú színházban. — Az operette szöveget Péter Gábor írta, zenéjét pedig Tombor Aladár szerezte. Mi már közöltünk belőle mutatványt, sőt a meséjét is ismertettük az újdonságnak, melynek előre is sikert jósolunk. Péter Gábor most önálló kötetben adta ki az operette szöveget, s a csinos kiállítású könyv a »Debreczen« r. társaság nyomdájából került ki. Ez az első könyv, melyet a mi nyomdánk produkált s az első termék ugyancsak becsületére válik városunk legifjabb nyomdájának, melynek üzletköre napról-napra terjed s felszereléseit — a munkaszaporodás miatt máris bővíteni kellett.

*** A magyar ipar és az iskolák.** A vallás és közoktatásügyi miniszternek tudomására jutott, hogy az egyes iskolák iskolai szereiket idegen czégekétől szerzik. A miniszter ennek folytán rendeletet bocsátott ki a tanfelügyelőségekhez, a melyben a legszigorubbán meghagyja, hogy mindennemű iskolaszereket és eszközöket csak is hazai czégekétől szerezzenek be az iskolák.

*** Követendő példa.** Egy tiroli kis község tanítója meghalt, s végrendeletében örökre előfizetett a »Schützen Zeitung« és »Tyroler Bote«-ra, melyeknek életében is mindig hűséges olvasója volt. Az örökösöknek minden felévben meg kell ujtani az előfizetést, még pedig Fezl. Andras nevere. Így hívták a hűséges előfizetőt.

*** A város zárszámadása** holnap nyomtatásban megjelenik.

*** Kegyetlen apa.** Nagyváradon hét-főre viradóra éjjel Orosz Péter valószínűleg örülési rohamában, lábujjhegyen odament édesen alvó kis fiához s a nélkül, hogy az egy nyikkantást tehetett volna, megfojtotta. A gyermek kivégzése után a feleségét is megakarta fojtani, de az felébredt, a mint gyilkos férje agyához közetedett. Lármájára aztán a kunyhó előtt fekvő két ember berohant és a gyilkos apát megkötözve a kapitányi hivatalnak adták át, a hol mindent beismert és azzal védekezik, hogy ő csak játszott a gyermekével meg a feleségével.

*** Egy ötforintos regénye.** Nagy örömmel sietett haza tegnap Szabóné nagyasszony horz-utezai lakására. Egy ötforintos bankója volt. Alig ért haza, egyik ösmerőse felkereste őt s mód nélküli beszélgetésbe keveredett a két asszony. Szabóné a nagy beszédben oda tette az ötforintosot az ablakba, mely azonban a nagy szelben kinyílt és az ötforintos kirepült rajta s mikor Szabónénak ismét eszébe jutott a bankó, már csak hült helyét találta. Óriási sivalkodás támadt a ház körül, de végre is meg kellett benne nyugodni, hogy oda van már az örök. A bankó pedig, amint kirepült az ablakon, oda ült a szomszéd ház kapuja elé, a tőkéhez. Nagy Józsefné szomszéd 8 éves kis leánykaja éppen az iskolából jött haza, mikor megtalálta a nagy bankót. Azt tudt, hogy pénz s nyomban beszaladt az utczában levő kis boltba és kért érte egy gumilabdát. Persze a kereskedő elvette a kis lánytól a pénzt s atűzent az anyjéért, ki nagy sopankodások között atvette a pénzt, még meg is dorgálta a kis lányt, mintha az ő pénzt akarta volna elkölteni. Nagyné meg aznap kiment a sertésvásárba és az ötforinton egy malacot vásárolt. Szabónénak azonban fülebe jutott a malacvásárlás története és addig kutató, míg meggyőződött róla, hogy az ő ötforintos az ő elveszett bankója volt. Beperelte nyomban Nagyné a II kerületi kapitányságnál, hova mindkettőjüket mára megidézték. — Nagyné beismerte a hibáját, de kimondta öszintén, hogy ő nem adja vissza az öt frtot addig, a míg a malac meg nem hizik annyira, hogy jó pénzért eladhassa. Így csinál magának nyereséget az élelem ember!

*** Klein Gyula** temetése ma reggel 10 órakor ment végbe általános részvét mellett. Az izraelita templomban az orosházi rabbi tartott magyar nyelven emelkedett gyászbeszédet. — A megboldogult családja a szegényeknek adományokat adott, melyeket a következő köszönetnyilvánítások köszönnnek meg: »Boldog emlékeztető néhai Klein Gyula ur családjára a szegények közt leendő kiosztás céljából a mai napon 100 frtot, azaz száz oszt. ért. forintot küldött hozzánk, midőn a fenti összeg átvételét és illetékes helyre juttatását ezennel elismerjük, — fogadják a nemesen gondolkodó jótékony család a szegények nevében hálás köszönetünk kifejezését. Debreczen, 1881. május 14. Az izraelita hitközség elöljárósága nevében Dr. Balkányi elnök.« — »Boldog emlékeztető néhai Klein Gyula ur családjára a halotti koszorúk megváltása czimén 100 frtot, azaz egyszáz forintot szíveskedett a mai napon egyetünk céljai előmozdítására kezeimhez juttatni, midőn a fenti összeg átvételét és pénztárunkba juttatását elismerem, fogadják a nemes szívi család egyetünk hálás köszönetének kifejezését. Debreczen, 1891. május 14. Dr. Balkányi Miklósné, az izraelita betegsegélyező és ápoló nőegylet elnöke.«

*** Halálozás.** Özv. Zivuska Józsefné szül. Plank Franczis a asszony f. hó 12-én életének 51-dik, özvegységének első évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Ma temették el nagy részvét mellett. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 15-én d. e. 10 órakor fog az egék Urának bemutatni. — Béke lengjen hamvai felett!

*** Nyilvános számadás.** A debreczeni könyvnyomdászok önképző egylete által május 9-én tartott majális bevétele 187 frt, kiadása 127 frt. Maradvány 60 frt. Felülfizetések: Frics József ur 1 darab magyar arany; özv. Lukács Lászlóné ő nsga (Budapest) 5 frt; Pongrácz

Géza ur 4 frt; M. E., Vértesi Arnold, Kutasi Imre urak 3—3 frtot; Dávidházy I., Lendlbauer Kálmán, Zichermann Herman és Turai Farkas urak 2—2 frtot; nt. Csiky Lajos, nt. Materny Lajos, Gáspár Imre, Mraftsák László (Kisujszállás), Ury Mihály, Szabó Miklós, Demjén Sándor, Kádár István, László Károly, Blatner Béla, T. J., Kleinfeller Károly, Ormós Károly urak és Csúrka Lajosné urnő 1—1 frtot; Molnár Károly ur 60 kr; Furman Lajosné urnő 50 kr; Sz. K. ur 50 kr; Nagy József ur 30 kr. — A szíves adakozók fogadják egyetünk nevében hálás köszönetünket. Török Ferenc b. pénztárnok; Kurucz Béla b. ellenőr.

*** Az »Arany sas«** című csapó-utczai kávéházban, mely a fiatalág gyülekező helye, ma este B o k a S a m u kitűnő zenekara kedélyes hangversenyt ad.

Hajduvármegye közgyűlése.

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága ma d. e. rendes közgyűlést tartott a vármegyei székház nagytermében. A közgyűlés szépen volt látogatva.

Gf. D é g e n f e l d József főispán megnyitván a közgyűlést, az alispán bemutatja jelentését Hajduvármegye 1890. évi állapotáról. Felolvasottnak tekintetik s tudomásul vétetik. Az alispáni időszakos jelentés felolvasatván, tudomásul vétetik.

Az országos törvénytár szerkesztősége az 1891. évi IV. V. VI. VII. VIII. IX.—XII. törvény-cikkeket megküldi, kihirdettetnek.

Olvasatik a belügyminiszter leirata, a községi közbirtokossági s más az erdőtörvény 17-ik §-a alá tartozó erdők kezelésének az államerdészetre ruházása tárgyában. Tudomásul vétetik.

A belügyminiszteri leirat a vármegyei építési szabályrendelet 27 és 29 §-ainak módosítása tárgyában, ugyanannak leirata a szarvasmarha, valamint a közfogyasztásra szánt juh, kecske és sertés levágása, ellenőrzése, és a huszemle miként fogantatására vonatkozó vármegyei szabályrendelet tárgyában, ugyanannak leirata a lótenyésztés emelése és biztosítása érdekében készített vármegyei szabályrendelet tárgyában, továbbá a földmívelési miniszter leirata a marhasónak újból leendő termelése és áruba bocsátása iránt a képviselőházhoz intézett felirat tárgyában: minden vita nélkül tudomásul vétetnek.

Vármegyei főszámvévi bemutatja a vármegyei 1890. évi házi pénztári számadás megvizsgálásáról, alispán bemutatja a r. tanácsú városok polgármesterei és járási főszolgabírák 1890. évi pénzügyi számadásainak megvizsgálásáról szóló jelentést: a felmentvény a főszámvévének, a polgármestereknek és főszolgabíráknak megadatik.

Alispán bemutatja Csege község által a debreczen-füzesabonyi vasút törzsrészevényeire általa felajánlott 10,000 frt letörlesztésére felveendő kölcsön feltételeit magában foglaló kötelezvényét, melynek értelmében 50 év alatt törleszteni le a kölcsönt. A szerződés jóváhagyatik.

A belügyminiszternek H-Hadház nagyközség beosztása és hivatalos ügyeinek kezelése tárgyában hozott vármegyei határozatot jóváhagyó leirata s az annak folytán tett intézkedésekről szóló alispáni jelentés: tudomásul vétetik.

A vármegye 1892 évi gyámügyi szükségletei fedezésére a vármegyei házi pénztára kiadásaihoz a központi, kabai, p. ladányi, b. ujjvárosi és h. hadházi gyámmentárak tartalek-alapjaiból fizetendő hozzájárulási összeg 2522 frtban állapittatik meg.

Olvasatik az alispán jelentése a h. bősziorményi városi takarékpénztár alapszabályainak módosítása tárgyában. Az állandó választmány azt javasolja, hogy a takarékpénztár tisztviselőit a főispán nevezze ki. Szinay Gyula ezt kifogásolja s a szabad választás fenntartása mellett emel szót. Gróf Degenfeld József főispán azért tartja szükségesnek a kinevezést, mert — állítása szerint — az eddigi kezelést mellett az alaptöke nagy része eluszott. Azt nem ellenzi, hogy a kinevezési jog esetleg az alispánra bizassék. U. Szabó

Mihály tagadásba veszi a főispán állítását s kijelenti, hogy az alaptörvény egyáltalában nincs megátámadva, sőt tisztességes tartaléktörvénye van a takarékpénztárnak.

A főispán tehát rosszul van informálva. Az eredeti szöveg fentartását kéri. — R á s ó Gyula alispán maga sem óhajtja, hogy a kinevezés rábizassék, de előnyösebbnek látja, ha a takarékpénztár tisztviselői, különösen az igazgató, kinevezetnek. Ifj. S ó v á g ó Gábor a kinevezést törvénytelennek tartja. A takarékpénztárnak 10,000 frtnál nincs több elvesztett pénze, — ez is abból támadt, hogy a takarékpénztár fennállása óta semmit se törültek. — Ú z o n y i Péter az eredeti szöveg elfogadását kéri. Ifj. L e n g y e l Imre a kinevezésnek határozott ellensége, az eredeti szöveget pártolja, annál inkább, mert ha esetleg rendellenesség volt is a h.-bőszörményi takarékpénztárnál, lehet azon segíteni, mint a hogy a h.-szoboszlóitakarékpenztárnaknál segítettek. V e s z p r é m y István a választás mellett emel szót. A kinevezés ellenkeznek a jelenleg még fentálló törvényvel. Gróf D é g e n f e l d József szerint a kinevezés nem sértené a törvényt. Hosszas vita után a főispán szavazás alá bocsátotta a kérdést s a közgyűlés többsége elvetette az állandó választmány módosítását, — megmarad tehát az eredeti szöveg, mely a kvalifikáció mellett választást tartalmazza. — Kimondatik, hogy a polgármester — az idegen szakértők bevonásával — évnegyedenként köteles a pénztárat ügyeit megvizsgálni.

Vármegyei főjegyző a H.-V.-Pécsen f. évi jan. 5-én megtartott községi tisztújításnál követett választási eljárás megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyvet beterjeszti. A hivatalos vizsgálat szabálytalanságot nem talált, így a választás megerősítettik.

Olvastatik Szöllősy János t. ügyész jelentése Karap Imre H.-Bőszörmény város főjegyzője és Uzonyi Péter felfüggesztett adótanácsnok ellen elrendelt vizsgálati ügyben. A vizsgálatot a t. ügyész beszünteti, — tudomásul vétetik.

Következett a közgyűlés legfontosabb és legérdekesebb tárgya; a **közigazgatás államosításának kérdése.**

Ifj. S ó v á g ó Gábor és társai indítványt nyújtottak be az iránt, hogy a vármegye közönsége a képviselőházhoz intezzen feliratot az önkormányzat és a választási rendszer fentartása érdekében s kéressék fel a kormány a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat visszavonására. Hasonló szellemben írt át a vármegye közönségéhez Alsófehérvármegye közönsége, — míg Somogy- és Szatmárvármegyék a törvényjavaslat pártolása végett írtak át.

Az indítványra és az átiratokra az állandó választmány a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

„A vármegye közönsége a közigazgatás rendezését elodázhathatlan szükségnek tekint s megbizik a törvényhozás bölcsességében és hazafiságában, hogy ezt a legezelszerűbben viszi keresztül; reményli, hogy az államosítás iránti törvényjavaslat a jó és gyors közigazgatás, az egyéni és közszabadság biztosítása érdekében megfelelőleg fog elfogadtatni. Ezen indokoknál fogva Hajdúvármegye közönsége a testvér törvényhatóságoknak e tárgyban hozzáintézett megkereséseit tudomásul veszi és leváltárba téteti.»

Ifj. S ó v á g ó Gábor a jelenlegi közigazgatást jónak, a jelenlegi rendszert fentartandónak nem tartja. Óhajtja annak reformját; de a kormány által benyújtott közigazgatási javaslatot elfogadhatónak nem tartja, nem pártolhatja, mert az a vármegyét önkormányzati jogától megfosztaná. Nem fogadhatja el az állandó választmány javaslatát sem, mert Hajdúvármegyének — történelmi múltjánál fogva is — nyilatkoznia kell e kérdésben, nyilatkoznia kell vagy a tvjavaslat mellett, vagy ellene. A kormány javaslata az önkormányzati jogot megfosztja, a kinevezési rendszert hozná be a választási rendszer helyett; nem pártolja sem Somogy, sem Szatmárvármegye átiratát, hanem pártolja Alsófehérvármegye átiratát s elfogadásra

ajánlja a benyújtott indítványt, mely Alsófehérvármegye átiratával megegyezik.

S z i n a y Gyula azon nézetben van, hogy Hajdúvármegyének e kérdés elől kitérni többé nem lehet. Oly nagy fontossága kérdés ez, melynél fontosabb e vármegye gyűléstermében elő nem fordult. A törvényjavaslat — az alkotmányosság leple alatt — abszolutisztikus célzatot szolgál. Ma senki se kívánja tőlünk, hogy jogainkat feláldozzuk. Európa művelt népei az önkormányzat kibővítésére törekednek. Sajnálja, hogy az államosítás eszméjét, melyet a mérsékelt ellenzék vetett fel, a kormánypárt magáévá tette; de hát sokan vannak, kik az államosítást Eldorádónak képzelik, — divatossá vált ezen jelszó, mely után sokan mennek, a nélkül, hogy a dolgok mélyébe bepillantának. Sorra czáfolja azon érveket, melyeket az államosítás barátai felhoznak. Elismeri, hogy addig, míg jelenleg uralkodó alkotmányos királyunk él (éljenzés), alkotmányunkat nem féltethetjük, de ki áll jól a jövőről?! A felmerülő aggodalmak óvatosságra intenek bennünket. A közigazgatás fogyatkozásain segíteni kell, ki kell építeni az önkormányzatot, de a közigazgatás bajain a választási rendszer eltörlése nem segít. Lényeges javítást igényel a mai választási, illetve kandidációs rendszer, — lényeges javítást igényelnek a patriarchális eljárási szabályok, a vizsgálatok csak olyan teszék-lássék-formán ejtethet meg, de mindezekben a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat nem segít. A közigazgatás javítására nézve semmi lényeges intézkedést nem tartalmaz, csupán ridegen körülírja a kinevezési rendszert, s azt bő lében feltalálja. A benyújtott indítványt pártolja.

R á s ó Gyula alispán kijelenti, hogy az állandó választmányt azon szempont vezette, hogy a törvényjavaslaton olyan módosítások történtek, melyek a jelenlegi előnyösebb helyzetet teremtenek. A mai választási rendszer sem egyéb, mint leplezett kinevezési rendszer. Pártolja az állandó választmány határozati javaslatát s kéri a közgyűlést, hogy a hosszú vita helyett szavazással döntsének e kérdésben.

Nagy Miklós az állandó választmány javaslatát pártolja s személyes kérdésben való felszólalásra provokálta Szinay Gyulát, — O s v á t h Ferencz kijelenti, hogy ő municipalista ugyan, de azért a kinevezési rendszert örömmel üdvözli s a jövőndő reformok reményében azt indítványozza, hogy írjon fel a vármegye **az államosítás mellett**; ifj. Lengyel Imre Osváthnak azon állítására, hogy nem a vármegyék védtek meg a szabadságot, felhívja II-ik József korát, midőn éppen a vármegyék védtek meg a szabadságot s kényszerítették a császárt rendeleteinek visszavonására; az új törvényjavaslat teljes zsarnokságot teremtene az országban, azért pártolja a beadott indítványt; U. S z a b ó Mihály szintén az indítványt pártolja; Dr. P o p p e r Mór az államosítás híve s pártolja az állandó választmány javaslatát.

D. u. 1 órákor a főispán szavazás alá bocsátotta azon kérdést: elfogadják-e a közgyűlés az állandó választmány javaslatát, vagy sem? Névszerinti szavazás keretében, azt a főispán elrendelte. I g o n n e l szavaztak 60-an, nemmel pedig 37-en, így az állandó választmány javaslata elfogadtatott. Lapunk zártakor a közgyűlés még foly. A szavazás eredményét lesz még alkalmunk meglátni.

UJ! Teljesen új műsor. UJ!

A hippodromban

= május 14. és 15-én =

lesz ami még nem volt.

1. A japáni létra. 2. A perzsi rud.
3. Müller Vilmos hercules 100 kilós malomkővet emel,
melyen 3 kovács legény vasat kalapál. Záradékul csütörtökön

nagy díj-birkózás

Kvanka hercules és Bezák János helybeli munkás között.

Pénteken záradékul nagy **DIJ-BIRKOZÁS**

KETTŐ EGY ELLEN

Miklós György és Orvos György, két erős ember, Müller Vilmos a világ legerősebb emberével fognak megmérkőzni. A kitűzött díj 100 frt.

Számos látogatást kér Tisztelettel
208 4 **Urbán Lajos,**
igazgató.

Irodalom és művészet.

»Költészetten és irodalomtörténet.« A polgári és felsőbb leány-iskolák mind- eddig híján voltak egy a poetikát és a nemzeti irodalom ismertetését felölelő tankönyvnek, melyet pedig az újabb miniszteri tanításterv szükségessé tesz. E hézagot szerencsés kézzel pótolja Novák Sándor tanár imént megjelent munkája, mely nemcsak költészetten és irodalomtörténet, hanem egyuttal szerfölött gazdag költészetten olvasókönyv is. Poetikai részében ugyanis az inductiv módszer ügyes alkalmazásával az illető műfaj példaképeinek egész csoportját bocsátja előre, és csak azután tér át a műfaj elméletére. Így aztán feleslegessé teszi a külön poetikai olvasókönyvet. De bár a könyv nagy részét e mutatónyok foglalják el, a szerző az irodalomtörténetet is elég kimerítően tárgyalja. Mintegy ötven oldalnyi vázlatát nem hagy el semmi lényegest; a régebbi kor irodalmával röviden végez, hogy aztán a XIX. század jeleseinek annál több teret szentelhesen, Katona, Vörösmarty, Bajza, Eötvös stb. mind külön fejezetekben vannak tárgyalva, még pedig világos, egyszerű nyelven. A munkát, melynek megjelenését polg. leányiskoláink bizonyára örömmel fogják fogadni, Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) adta ki; ára 1 frt 20 kr., kötve 1 frt 40.

CSARNOK.

DOLGOZZATOK,

a míg

MÉCSETEK KINEM ALSZIK.

Regény a keresztényiség első korszakából.

Írta: **Gróf Tolsztoj Leo.**

Fordította: **Somogyi Ede.**

(Folytatás)

HATODIK FEJEZET.

Es elmúlt élete igen kedvezőtlen világtásban tünt fel előtte és ezt még fokozza az, hogy épen most három kellemetlen esemény jött közbe, melyek igen sok gondot okoztak neki. Az egyik egy bizalmát élvező öreg rab- szolgának becstelensége volt, ki tisztességesen szolgálta atyját sok éven át, azonban most egyszerre letért a becsület utjáról és megszökött jó csomó drágakövel, melyek nem rég érkeztek meg Afrikából, súlyos veszteségeket okozva ez által Juliusnak és rendtelenséget hozva üzletébe. A második csapás ágyasának állhatatlansága volt, ki minden teketória nélkül elhagyta őt és más oltalmazót választott magának. A harmadik és legsúlyosabb csapás versenytársának egy magas állásra való megválasztása volt, melyre ő is ki volt jelölve; a választásokat betegsége alatt ejtették meg és Julius kisebbségben maradt.

Julius meg volt róla győződve, hogy mindezek a csapások betegségének voltak következményei, melyet viszont kocsija okozott, mely mindössze fél hüvelyknyire tért ki a helyes nyomból. A mint így tehetetlenül az ágyban feküdt, önkénytelenül eszébe jutottak azok a semmis esetlegességek, melyektől bol-

dogsága függött és erre természetesen rá tért előbbi szerencsétlenségeire, arra a kísérletére, hogy keresztyénné váljék, és Pamphiliusra, kit már tíz év óta nem látott. Ezeket a visszaemlékezéseket még élénkebbé tették nevével folytatott beszélgetései, a ki most, hogy férje szenvedett és ágyban feküdt, idejének nagyobb részét vele töltötte, elmondva neki mindent, a mit rabszolganőjétől a keresztyénséget illetőleg megtudott. Ez a rabszolganő egy ideig ugyanabban a községben élt, a hol Pamphilius lakott és személyes ismeretségben állt vele. A mint Julius ezt megtudta, látni óhajtotta őt és midőn ez ágya előtt megjelent, kérdéseket intézett hozzá a keresztyének életét, különösen pedig Pamphiliust illetőleg.

— Pamphilius, válaszolá a rabszolganő — a testvéri szövetségnek egyik legjobb tagja és valamennyien szeretik és tisztelik őt; nőül vette ugyanazt a Magdolnát, kivel Julius tíz év előtt látta, és már most több gyermeknek atyja volt.

— Igen, fejezé be a rabszolganő előadását, azoknak, a kik kétségbe vonják, hogy Isten az embert boldogsága okáért teremtette, csak el kellene látogatniok ebbe a községbe és föl kellene keresniök Pamphiliust és Magdolnát.

Julius elbocsátotta a rabszolganőt és egyedül maradván, elgondolkodott azok jelentősége fölött, a miket hallott. Az irigység érzete támadt fel benne, midőn Pamphilius életét a magáéval összehasonlította és elhatározta, hogy az efféle gondolatokat kiűzi agyából. A végből, hogy elméjét szórakoztassa, kezébe vett egy görög kéziratot, melyet neje elolvasás végett nála hagyott és Julius a következőket olvasta benne:

»Két út van: az egyik az élethez, a másik a halálhoz vezet. Az élet útja a következőkből áll: első sorban szeretned kell Istent, a ki teremtett és másodsorban szeretned kell embertársaidat mint tenmagadat; és ne tedd azt másnak, a mit nem szeretnél, ha mások te neked tennék. Az ezekben a szavakban foglalt tan így fejezhető ki: Áldd meg azokat, a kik téged megátkoznak; imádkozzál ellenségeidért és bűjtölj üldözőidért, mert ha azokat szereted, a kik téged szeretnek, mi köszöneted van benne? nem teszik-e a pogányok ugyanezt? Szeresd azokat, a kik gyűlölnék, és nem leszenek ellenségeid. Kerüld a testi gyönyört és a világot. Ha valaki megüti jobb orcádat, tartsd oda a másikat is és tökéletes ember léssz. Bárki kényszerít, hogy menj vele egy mért földet, menj vele kettőt. Ha valaki elveszi kabátodat, add oda neki ingedet is. Ha valaki elveszi azt, a mi a tied, ne igyekezzél azt visszakapni, mert ezt nem teheted. A mit valaki téled elkért és a mit te valakinek odaadtál, azt ne kérd többé vissza, mert az Atya azt akarja, hogy adományai valamennyi között szétszattassanak. Boldog az, a ki a parancsolat szerint ad.

»A tannak második része: Ne ölj; ne kövess el házasságtörést; ne imádj bálványokat; ne lopj; ne csalj; ne keverj mérget; ne kívánd meg azt, a mi szomszédodé. Ne esküdj hamis tanúságot; ne beszélj senkiről se rosszat; ne gondolkozzál rosszul. Ne légy kétértelmű; ne légy kétnyelvű. Ne legyen szavad se hamis, se hiábavaló, hanem legyen igaz és a ténynek megfelelő. Ne légy nyereségvágyó, ne légy kapzsi, se képmutató, se rosszlelkű, se felfuvalkodott. Ne koholj gonosz terveket szomszédod ellen. Ne táplálj gyűlöletet mások ellen, hanem intsmeg másokat, imádkozzál másokért és szeress másokat jobban, mint a hogyan saját lelkedet szereted.

»Fiam, kerüld minden rosszat és mindazt, a mi a rosszra vall. Ne légy haragos, mert a harag gyilkosságra vezet; sem féltékeny, sem civakodó, sem hirtelenkedő; mert mindezek

következése a gyilkosság. Ne légy fiam kéjelgő, mert a kéjelgés paráznalkodásra vezet; ne használj beszédedben ledér szavakat, mert ezek következés házasságtörés. Fiam, ne üzz boszorkányságot, ne idézz szellemeket, ne mondj igéző szavakat, és kerüld azokat, a kik ilyeneket tesznek, mert ők képimádók. Fiam, ne hazudj, mert a hazugság lopásra vezet; ne kívánj pénzt, se kitüntetést, mert mindezeknek lopás a következése. Ne légy, fiam, civakodó, mert ez a forrása az istenkáromlásnak, se szemtelen, se rosszlelkű, mert mind ennek istenkáromlás a gyümölcse. Csak szelidség lakja a földet. Légy türelmes és jó és megbocsátó és alázatos. Ne kérkedjél, ne érintkezzél a gőgösökkel, hanem maradj az igazakkal és az alázatosakkal. Bármi történjék is veled, üdvözöld áldásként, mert semmi sem történik Isten akaratára ellen. Fiam, ne válaszd szét, hanem békeltesd ki azokat, a kik perlekednek. Ne nyisd tágra tenyereidet, mikor kapsz, sem ne szorítsd szükre, mikor adsz, és ne morogj, mikor adtál, mert ismerned kell a jutalmak osztóját.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A dinnye-termelésről.

Nem a dinnye nagybani kereskedésre való termelésről akarok jelen cikkemben szólni, hanem a kicsinyben, a házi szükségletre való termeléséről oly módon, mely szerint az asztalra kitűnő ízű és zamatu dinnyét, minden nagyobb költség nélkül, már Julius első felére teremthetünk.

Általában elmondhatjuk, hogy a dinnyét házi szükségletre a kertben, melegágy nélkül, szabadon, majdnem minden falun lakó birtokos, vagy gazdatiszt termel, csak hogy ily módon fáradozásának sikerét augusztus hó 15—20. táján látja először. Igaz, hogy e módnál legkisebb úgy a fáradozása, mint a költsége, de a termés is oly későre marad, hogy utána 1—2 hétre a szőlő által — melynek évadja ekkorra előáll — mint ujdonság által s általában igen kedvelt gyümölcs által, kiszorítottatik s így a dinnye élvezete 1—2 heti időre terjed.

Az általam több éven át gyakorolt termelési mód fáradozást csak igen kevéssel többet, pénzbeli költséget pedig épen úgy, mint az előbb említett eljárás, majdnem semmit sem igényel s általa már Julius hó 6—10-én mindig megnyertem az első termést, a mely uton szakadatlanul tartott az élvezete egész az augusztus végén. Szeptember elején bekövetkező szőlő-saisonig.

Eljárásomat tehát azoknak figyelmébe ajánlom különösen, kik a nagyobb költséget igénylő rendszeres melegágyakra költenek nem akarnak, de mégis a dinnye élvezetét a szabadbani termés előtt jóval szeretnék megkezdeni.

Az eljárási mód, melylyel dinnyét öt évig természettem, a következő:

Tavaszzal, midőn az idő eléggé felmelegedett, tehát úgy március 20-ika táján, a dinnyetermelésre kijelölt 30 négyszögölnyi területen, egymástól egy ölnyi távolságban quadrátban ásattam jó 3 ásonyomnyi mély és két láb átmérőjű gödröket és pedig úgy, hogy az első ásonyomnyi földet külön téve, a másik két ásonyomnyit a területen egyenletesen elszórattam, s ezeket a megelőzőleg néhány napig külön gyűjtött s szalmás részeitől vasvillával nagyjából megfosztott lótrágyával rétegenként jól megtiporva, telerakattam annyira, hogy a gödörben a talaj felszínétől lefelé mintegy fél arasznyira üredék maradt. A lótrágyára azután minden gödörbe egy öntöző kanna meleg vizet öntettem s újból jól megtiportattam, mikor is az öntözés után típrás következtében

a trágya még lejjebb száll. A gödrök üresen maradt részeit a gögrökből kiásott föld porhanyó s külön tett részét s tökéletesen földdélre érett megrostált compost trágyából — e kétet összekeverve — megtöltöttem úgy, hogy a keverék a talaj színe fölött még mintegy arasznyi magasságban szépen elteregtetett halmot képezett; így a gödör földje, a mint a trágya korhadásával lejjebb száll is, nem esik a külső talaj felszín alá, gödör nem képződik, hova az eső húzódhatnék, mi a nedvességet nem szerető dinnyének hátrányára válnék.

Ezután ócska deszkadarabokból és ócska ládákban — mik minden háznál találhatók — négyszögletes kereteket szegeztem össze, s erre rideg marha-istálló, vagy rideg birka-akol téli ablakait helyeztem — vagy más ez időtájban leszedhető ablakok mindenütt találtak — s a kereteket ablakostól a dinnyegödrök fölé alakítottam s elteregtetett halomra helyeztem oly formán, hogy dél felé néző részük alacsonyabban álljon, mint az északi, hogy így a nap sugarai a ferde felületre jobban odatűzhesse nek s nagyobb meleget fejleszzenek, mi ha előállott, beledugdostam a dinnyemagvakat, hegygyel lefelé és pedig minden ilyen kis telep közepébe 3 szemet, egymástól 2 ujjnyi távolságra háromszögletre.

Megjegyzem, hogy az ablakok a keretekre jól ráilljenek, s hogy az ablakok, mielőtt a keretre rakatnak, jól megmosandók, hogy tiszták és ne foltosak legyenek, mert a dinnye különösen megkívánja a tiszta napfényt, s minden kis árnyék, mit a piszkos, foltos ablak előidézhet, hátráltatná a fejlődését.

Rendesen 7—10 nap alatt a dinnye kikelt. Ezután a főfigyelem a dinnyetelepek kellő szellőztetésére fordítandó, mely célból az első napokban naponkint egyszer, később naponkint többször a déli órákban felemeltem az ablakokat, hogy friss levegő jusson a palántákhoz s mindjárt betettem. Ápril hónapban az ablakokat kis fadarabok segítségével mindig jobban és jobban kinyitva tartottam és pedig minél melegebb lett az idő, annál tovább.

Április vége felé szép napokon egészen levettem az ablakokat, hogy a dinnye-palánták szokjanak a külső levegőhöz, mely idő alatt azok szépen fejlődtek is, úgy, hogy május első hetében már elérték a keretet, melyet akkor le is vettem.

Ez idő alatt — mivel a dinnye a nedvességet nem szereti — hetenként egyszer öntöztem meg őket, virágzástól kezdve pedig, a mi május közepe felé következett be, egyáltalában nem öntöztem.

Két ízben megtörtént, hogy május közepén a fagyos szentek alatt oly hidegek következtek be, hogy a kereteket újra föl kellett raknom, illetőleg a már hosszabba nőtt dinnyét meghajtva behelyeztem, s csak pár nap múlva, a hideg idők elmúltával vettem le a kereteket.

Ezután a dinnye további kezelése annyiból állott, hogy a talajt a gaztól tisztán tartottam, a hajtásokat kis villa alakú ágakkal a földhöz szorítottam, hogy a szél által össze ne kuszáltassanak; a dinnyék alá, midőn azok ökölnyi nagyságukká fejlődtek, cserépszindelyt helyeztem s azon időnkint a dinnyét forgattam, mert különben azok a nedves földön a földet érő oldalukon elrothadnának.

E mód szerint természettem zöld belü ananász dinnyét öt évig, míg minden évben az első érett dinnyét Julius 5—10-ike között már leszakíthattam, dinnyém pedig úgy édeségre, mint kitűnő izre, a non plus ultrát érték el. Cs.

— **Repczevetéseinkről** mindinkább kedvezőtlenebb hírek érkeznek. Határozottan rossz termésre számíthatunk immár, mert az ország tulnyomó részében az összes repceze teljesen kipusztult s az elvetett tavaszi repce

egyáltalában kevés arra nézve, hogy kiegyenlítsse a hiányt, a mely aratás idején mindenfelé mutatkozni fog. Magyarországon repczével be szoktak vetni 150—155 ezer kat. holdat s ebből az őszi repczére több mint 140 ezer kat. hold esik és így, ha tekintetbe vesszük, hogy csak is egy vidéken áll meglehetősen a repczevetés, könnyen beláthatjuk, hogy az idei repcze területe felényi sem lesz a tavalyinak és míg tavaly termett több mint 800 ezer métermázsá, addig a folyó évben 250—300 ezer métermázsánál többre nincsen kilátásunk.

Budapesti gabonatársaság. Május 13-án. Buza tavaszra —— pénz, —— áru, máj.—jun. 10'48 pénz, 10'50 áru, őszi 9'95 pénz 9'97 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6'80 pénz, 6'82 áru. Zab őszi 6'46 pénz, 6'48 áru, őszi 6'77 pénz, 6'86 áru. Káposztarepeze aug.—sept. 17'13 pénz, 17'25 áru.

Kőbányai sertiársulat

A sertiársulati csarnok jelentése.

május 12.
a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban) 43.—45.—. Öreg közép (páronként 300—400 klg-sulyban) ——. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 46.—47.—. 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg. sulyban) 46.—47.—. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klg-ig terjedő sulyban) 47.—47.50 II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 43.—44.50 7. Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 45.50—46. 8. Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő sulyban) 46.—47.—. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban, 45.50—46.50 10. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) 45.50—46.50 11. Könnyű (páronként 220 klg-ig terjedő sulyban) 45.—46.— Sertés létszám: május 10. napján volt készlet 135,345 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizalmai való sertés —.—, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 1638 drb.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Leszállított árak!

Atyámtól átvett **üveg, porcelán** és **konyha berendezési** üzletben tülhalmazott raktár miatt az összes **asztali thea, kávé, mocca** készleteket, **függő lámpákat, fadog-tálcákat, virág-vázákat, disz-korsókat** a mai naptól leszállított

gyári áron

szolgálom.

Debreczen, 1891. május hó.

Tisztelettel

31 15—2

Ifj. Pájer József.

230.

Lakás változtatás.

Miután a háztulajdonos Ranunkelné urnő az általam eddig birt. elődöm, Dr. Szécsi-féle lakást májustól maga foglalta el, így lakásomat és fogműtermemet, folyó év májustól ugyanezen ház — Főtér 1711 — hátulsó emeletére tettem át.

3—4

Dr. Borbély Imre.

Tisztelettel értesitem az előnyösen vásárolni kívánó közönséget, miszerint a piacon, Tamássy gyógyszerész ur házában levő áruraktárt, a bolthelyiség birhatása czéljából megvásárolván, az ott levő rőfös czikkeket igen olcsón elárusítom.

231 3—3.

Ifju Gyürky Sándor.

Ajánlati árlejtési hirdetmény.

A czegléd-utcán tervezett egy emeletes felsőbb leányiskola felépítésénél szükséges munkák biztosítása iránt ezennel zárt ajánlati árlejtés hirdettetik, következő feltételek mellett:

I. A készitendő munkákra vonatkozó előirányzatok a vállalati feltételek és az építkezési tervek a debreczeni ev. ref. egyház jegyzői hivatalának helyiségében naponként d. e. 9—12, d. u. 3—5-ig vannak kitéve, hol azok a jelentkező vállalkozóknak megtekintés és tanulmányozás végett rendelkezésre bocsáttatnak.
II. Az 50 kros bélyeggel ellátott s lepecsételt ajánlatok legkésőbb ezen 1891-ik év május hó 23-ik napján délelőtt 12 óráig a nevezett jegyzői hivatalnál nyújtandók be. Tartoznak azonban az ajánlatot tevő vállalkozók a vállalati feltételek 2. §-ában megszabott bannompénzt, az ott körülírt módozatok és kikötések mellett, az egyház pénztári hivatalában, az ajánlat benyújtása előtt letenni.

III. Az ajánlatban világosan kiirandó, hogy az ajánlatot tevő vállalkozó a költségelirányzatokat, a vállalati feltételeket és a terveket ismeri, s magára nézve azokat teljesen kötelezőknek elfogadja.

IV. A beadott ajánlatok az építettő bizottság által 1891. május hó 24-ik napján d. e. 10 és fél órakor az egyház tanácstermében nyilvánosan fognak felbontatni.

V. Az építési munkák akár együttesen, akár külön-külön a költségelirányzatban részletezett módon adatnak ki.

VI. Fentartja magának az építettő bizottság azon jogot, hogy egy, vagy több vagy valamennyi munkanemre ajánlatot tevő vállalkozók közül, azt vagy azokat bizza meg az illető munkák végrehajtásával, ki vagy kik a jutányosság szem előtt tartása mellett a jól és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve legtöbb biztosítékot nyújtani képesek.

Kelt Debreczenben, 1891. évi május 12-én.

Építettő bizottság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

250.

2—2.

Kardos László

Czegléd-utca.

Ajánlja:

kitünő szines

függönyeit,

ágy terítőit,

olcsó és igen jó

BUTORSZÖVETET

221.

2.—

A nyári táncmulatságokra

Szabó Lajos fiai czégnél

nagy választékban kaphatók:

FRANCZIA BATISTOK,

zefirek és atlassin

gyapju Voile-ok,

CRETONOK,

olcsó szabott árakban.

232.

—18.

Lakás

berendezésekhez

teljes választéku raktár

szőnyeg, butorszövet,

91. 52—28 **függöny**

ágyasztaltakarókban

Kunz József és Társa czégnél

kistemplom bazar.

ÚJ FÉRFI DIVAT ÜZLET

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben Czegléd-utcán a takarékpénztár új épületében

férfi divat üzletet

nyitottam, és azt a mai kor igényeinek minden irányban megfelelően rendeztem be.

Bátorkodom egyidejűleg megemlíteni, miszerint Nagy-Károlyban is lévén hasonló üzletem, ott a nagyérdemű közönség bizalmát és megelégedését évek óta birom, főtörekvésem az leend, hogy azt itt is mihamarabb megnyerjem.

Magamat szives pártfogásukba ajánlva maradtam

kiváló tisztelettel

Varecska József.

URI és GYERMEK SZALMA-KALAP RAKTÁR

245.

4—4.

Esernyő, sétatálcza, nyakkendők.

Habig és gráci kalap nagy raktár.

Kiadó lakás.

Két tágas utczei szobából, alkoven-
nel ellátva, nagyobb előszobából, kama-
rából, két pincze-szobából — melyek
lakhatók — álló lakás, melyhez borpin-
cze is tartozik, a nagymester-utczei 1245.
számu házban jutányos áron minden
órán kiadó. Értekezhetni ugyanott a
háztulajdonossal. 230 3—3

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB
KUHINKA ISTVÁN K.
Debreczen, főpiacz 1900.

Ajánlja a legnagyobb választékkal ujonnan
berendezett:

Üveg-, porcellán-, lámpa-, berndorfi alpacca-,
Chinaezüst-, evőeszközök s konyhaeszközök

NAGY RAKTÁRAT

Üveg-, ivó és liqueur készletek, porcellán
evő-, kávé-, feketekávé-, tea és mosdó-
készletek, Brünnner, Ditmár és hazai
gyártmányu

asztali és függőlámpák nap, meteor és villamlékörre
gyári árak és pontos kiszálgalás mellett.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figye-
lemmel teljesítettek. 5—11

Fürdő-megnyitás.

Az erdőbényei erős vasgálicz és timsós tartalmu gyógyfürdő, 1891 május 1-én
megnyitott.

Kiváló sikerrel használható: görvéllykóros, csuzos, köszvényes bántalmaknál; ily
természetü idegszóbáknál, izületlaganatoknál, izületmerevségnél, csonthártyalobnál,
izombénulásoknál, bőrbántalmaknál. A női ivarszerek betegségeiben, minők: havi rend-
ellenességek, kifolyások, méh körüli izzadmányok, hólyaghurut, hólaggyengeség, sáp-
kór, vérhiány, ideges gyengeség és ideges izgatottság szintén kitünő gyógyhatása van.

Kellemes, enyhe egyenletes, élenyus, por- és szelmentes hegyi légkörénél
fogva, üdülő gyógymenhely idült torok-, légeső-, tüdő-, fül- és szembántalmakban s
malaria-lázban szenvedők részére.

Orvosi rendelre kaphatók és alkalmazhatók: bényei vastimföld, póstyéni kén-
iszap-, franzensbadi lápföld- és lápsó-, orszébet-sósfürdői sóskivonat-fürdők; massage-,
savó- és tejgyógy mód.

Ivó gyógymódhoz folyvást készletben van friss töltésü bártfai, francensbadi,
roncegnói, levigói, halli, csizi, lipiki, karlsbadi, marienbadi, luhi, mohai gleichen-
bergi, seltersi s budai ásványvizek.

A t. vendégek használatára s rendelkezésére áll 30 átjavított csinos, egész-
séges szoba 10 porcellán-, 50 fakáddal.

Építettett új tágas étterem, olvasó szoba. Szórakoztatásra szolgálnak: lapok,
kölsönkönyvtár, zongora, naponkinti térzene, függő s dobó tekepálya, ezéllövő tér;
bővített sétány, kényelmes padokkal ellátva, lassan emelkedő árnyékos erdei utak.

Jó, izletes és oleó konyha és pontos kiszálgalásról kezesség nyujtatik.

Új izraelita s izletes ételket szálgaltató vendéglős is van.

Helyben van posta, kézi gyógytár. Fürdőorvos: dr. Kun Zoltán.

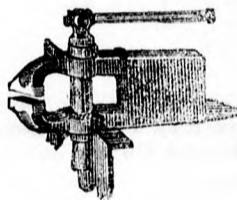
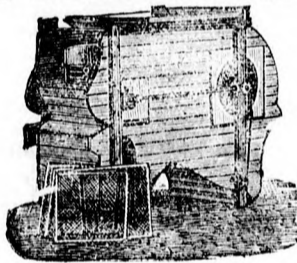
Vasuti s távirdaállomás Liszka-Tolesván (Zemplénmegye), hol kocsik mindig
kaphatók. A fürdőhöz onnan kis óra alatt, jó országuton juthatni.

Minden felvilágosítást készségesen nyujt

Schwinger Sándor

fürdő-bérlő.

252 3—1

TÓTH GYULA

ELŐBB

TÓTH LAJOS és TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, főpiacz városház sarkán.

Ajánl:

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

GAZDASSZONYOKNAK

konyha felszereléseket,

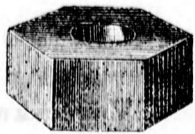
Iparosoknak

minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb acél szerszámokat
utóbbiakért minden darab jótallás mellett.

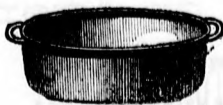
Épület-vállalkozóknak

mindenféle vasalásokat vasban és rézben a legszolidabb készítményekben

Legjutányosabb árak.

227.

100—32.

Nyomatott a »Debreczen« nyomda részvénytársaságnál 1891.